

أحزان يحيى بن الهر

مجل العالى وجہ الرف

محمد حسين طغیانی

دھلی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حضرت مهدی
(عجل الله تعالى فرجه الشّریف)

آخرین حجت الہی

محمد حسین طغیانی

انتشارات سلسله
SELSELEH PUBLICATION

● حضرت مهدی (عج)

آخرین حجت الهی

تألیف / محمدحسین طغیانی

تاریخ انتشار / مهرماه ۱۳۸۲

نوبت چاپ / اول

شمارگان / ۲۰۰۰

چاپ / سپهر

قیمت / ۲۰۰ تومان

ناشر / انتشارات سلسله

قم - خیابان ارم، پاساز قدس، شماره ۹۷

کد پستی / ۳۷۱۲۷-۱۳۹۹۲

صندوق پستی / ۳۷۱۶۵-۱۴۸

تلفن / ۷۷۲۰۷۱۷

فاکس / ۷۷۴۹۱۰۸

همراه / ۰۹۱۲ ۱۵۲ ۹۲۶۰

E-Mail : Selseleh_pub @ Hotmail.com

شابک : ۹۶۴-۷۲۰-۵-۹۲-۷ ISBN: 964-7205-93-7

فهرست مطالب

۵	پیش گفتار.....
۷	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْكَلَامُ در قرآن.....
۹	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْكَلَامُ در حدیث رسول الله عَلَيْهِ الْكَلَامُ.....
۱۰	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْكَلَامُ در کتب اهل تسنن.....
۱۱	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْكَلَامُ و نشانه آن حضرت
۱۳	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْكَلَامُ و صفات انبیاء و اوصیاء عَلَيْهِ الْکَلَامُ
۱۴	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْکَلَامُ و شمایل آن حضرت
۱۶	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْکَلَامُ و طول عمر آن حضرت
۱۷	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْکَلَامُ و علامات ظهور
۱۹	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْکَلَامُ و حکومت هفت ساله
۲۱	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْکَلَامُ و امتحان شیعیان
۲۲	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْکَلَامُ و رجعت ائمه عَلَيْهِ الْکَلَامُ
۲۴	○ صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْکَلَامُ و مهدویت
۲۴	- ابو محمد حسن شریعی
۲۵	- ابو طاهر محمد بن علی بن بلال

۲۵	- ابودلف مجنوں
۲۵	- میرزا سید محمد شیرازی (معروف به میرزا محمدعلی باب)
۲۷	○ ادعای فرقه‌های مختلف در مورد مهدویت
۲۷	- فرقه بهائیت
۲۸	- فرقه کیسانیه
۲۸	- فرقه ناووسیه
۲۹	- فرقه واقفیه
۲۹	فرقه‌های محمدیه، فطحیه و فرقه‌های دیگر
۳۱	○ صاحب الزمان علیہ السلام و جمعی از تجار

● پيش گفتار

اللَّهُمَّ يَا رَبَّ الْحَسِينِ، بِحَقِّ الْحَسِينِ، اشْفُ صَدْرَ الْحَسِينِ، بِظَهُورِ
الْحِجَّةِ عَلَيْهِ

از آن جهت که شباهاتی در مورد آقا امام زمان علیه السلام مطرح می شود و مدعیان مهدویت از غیبت آن حضرت بهره می گیرند و ادعای مهدویت می کنند، و برخی انکار وجود امام زمان علیه السلام می کنند و قصد دارند که به واسطه این شباهات، اعتقادات جوانان متدين ما را ضعیف نموده و آنها را از راه راست منحرف کنند، تا به این واسطه اعمال ناشایست خود را حق جلوه دهند؛ از این رو، این حقیر تصمیم گرفتم مطالبی را در مورد اثبات امام زمان علیه السلام جمع آوری نمایم و آن را به صورت کتاب در اختیار نسل جوان قرار دهم، که امید است مورد قبول خداوند و ائمه اطهار علیهم السلام قرار گیرد و جوانی به واسطه آن به امام زمان علیه السلام معتقد شود.

هم چنین این حقیر این عمل ناچیز را هدیه می کنم به ساحت مقدس دو امامزاده واجب التعظیم «سید احمد» و «سید محمود»، که فرزندان «ابراهیم» و از نوادگان آقا علی بن موسی الرضا علیه السلام می باشند که مرقد ایشان در اصفهان، خیابان زینبیه شمالی است.

این دو بزرگوار، صاحب معجزات و کرامات فراوانی هستند که از جمله آنها، نزول نور سبز رنگی می‌باشد که در شب‌های مختلف برگنبد و آستانه فرود می‌آید؛ و برآورده شدن حاجات مردمی که به این امامزادگان متowسل شده‌اند. از جمله این متowسلین، خانمی بود که مقیم آمریکا شده بود و حاجتی برای وی پیش آمد که هیچ کسی قدرت برآوردن آن حاجت را نداشت. وی از همان جا متowسل به این دو بزرگوار شده و به واسطه آن توسل، حاجت خود را گرفته بود و بعد از آن به ایران آمد و به زیارت این بزرگواران مشرّف شده بود. این خانم داستان خود را در حالی برای ما تعریف می‌کرد که اشک ذوق بر صورتش جاری بود. این داستان تنها گوشه‌ای از بزرگواری و شرافت این دو امامزاده جلیل‌القدر می‌باشد.

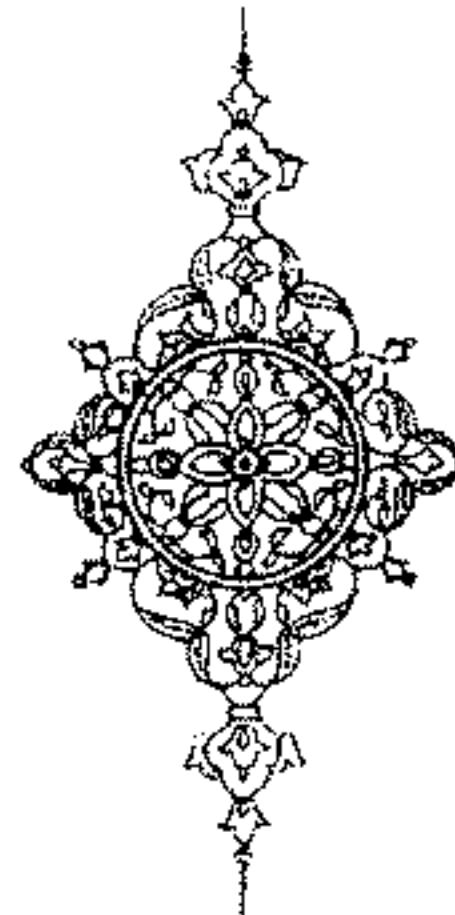
حقیر که با افتخار خود را خادم این آستانه می‌دانم، این عمل ناچیز را به این دو بزرگوار هدیه می‌کنم.

عبدالزهراء

محمد حسین طغیانی

۱۴۲۵ اول ربیع المرجب

مصادف با ولادت امام محمد باقر علیہ السلام

● صاحب الزمان علیه السلام در قرآن

قال سبحانه تعالى:

﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِي
الصَّالِحُونَ﴾ : (۱)

«ما در کتاب "زبور" پس از کتاب "تورات" نوشته شد که زمین را بندگان
شایسته ما به ارث خواهند بردا.»

شيخ بزرگوار قمی در تفسیر خویش می‌فرمایند: مقصود از «بندگان
شایسته» حضرت قائم - عجل الله تعالى فرجه الشريف - و یاران ایشان هستند.
صاحب تفسیر «مجمع البيان» نیز این تفسیر را از امام باقر علیه السلام نقل
نموده و می‌گویند: دلیل بر این تفسیر روایتی است که شیعه و سنتی از
رسول خدا علیه السلام نقل نموده‌اند که فرمود: «اگر از دنیا یک روز باقی نماند
باشد، خداوند آن یک روز را به قدری طولانی خواهد نمود تا مردی از
اهل بیت مرا برانگیزد و او زمین را پر از عدل و داد نماید، بعد از آن که
از ظلم و جور پر شده باشد.»

قال سبحانه تعالیٰ :

﴿وَنُرِيدُ أَنْ تَمُّنَ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾ : (۱)

واراده ما برا آن است که برکسانی که در روی زمین تضعیف شده اند منت گذارده و آنها را پیشوایان (خلق) و وارثان (ملک و زمین) قرار

دهیم .

در کتاب «کشف البیان» آمده است که امام باقر علیہ السلام در تفسیر این آیه

شریفه فرمودند:

«این آیه به صاحب الامر علیہ السلام اختصاص دارد که در آخر الزمان ظهور کرده و ستمگران زورگو و فرعونیان را از بین برده و شرق و غرب جهان را مالک شده و آن را از عدل پرسی کند؛ همانگونه که از ستم پرشده است.»

قال سبحانه تعالیٰ :

﴿بِقِيَّةِ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ : (۲)

«بقیة الله برای شما بهتر است، اگر ایمان داشته باشد .»

شبلنجدی شافعی در «نور الأبصر» از امام باقر علیہ السلام روایت می کند که آن حضرت در حدیث مفصلی فرمودند:

«زمانی که مهدی علیہ السلام خروج نماید، بر کعبه تکیه می کند و ۳۱۳ نفر از یاران او اطراف او جمع می شوند و اولین کلامی که بر زبان مبارکش جاری می شود، این آیه است: ﴿بِقِيَّةِ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ . سپس می فرمایند: من حجت خداوند بر شما هستم؟ من بقیة الله هستم.

پس هیچ کس به او سلام نمی دهد، مگر این که می گوید: «السلام عَلَيْكَ يَا بَقِيَّةَ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ».

● صاحب الزَّمان عَلَيْهِ التَّحْمِيلُ در حدیث رسول الله ﷺ

ابوداود با اسناد خویش از ابوهریره روایت نموده است که رسول خدا ﷺ فرمودند:

«مهدی از ما و اهل بیت ما خواهد بود و حق تعالی اصلاح کار وی را در یک شب خواهد نمود.»

هم چنین در «کشف الغمّه» از ابن عباس روایت نموده که گفت: از رسول خدا ﷺ شنیدم که فرمودند:

«به درستی که خلفای من و اوصیای من، حجت‌های خالق‌اند بر خلق بعد از من، که دوازده نفرند: اول ایشان برادر من و آخر آنان فرزند من است.»

یکی از حضار سؤال نمود: یا رسول الله! برادر شما کیست و فرزند شما کیست؟ رسول خدا ﷺ در جوابش فرمودند:

«برادر من، علی بن ابی طالب است و فرزند من "مهدی" است که او در آخرالزمان ظهور کند و زمین را پراز عدل و راستی نماید، بعد از آن که از جور و ظلم پر شده باشد. به حق آن خدایی که مرا به راستی به خلق فرستاد و بشیر و نذیر قرار داد، اگر باقی نماند از دنیا مگر یک روز، حق تعالی آن روز را طولانی گرداند تا آن که ظهور فرزند من "مهدی هادی" ظاهر شود، و عیسی بن مریم را از آسمان نازل گرداند و عیسی به او اقتدا

نموده و در پشت سرا او نماز بخواند و "مهدی" روی زمین را به نور وجود خود نورانی خواهد ساخت، و حکم او به مشرق و مغرب عالم خواهد رسید و از شرک اثری باقی نخواهد گذاشت.»

هم چنین ابن عشم کوفی در کتاب «فتوح» از امیر المؤمنین علیه السلام روایت نموده که آن حضرت فرمودند:

«آفرین بر طالقان! به درستی که حق تعالی را در آن جا گنج هایی است نه از طلا و نه نقره؛ لیکن در آن زمین از مؤمنان و موحدانند که حق تعالی را می شناسند، چنان چه حق شناختن باشد؟ و از مددکاران و معاونان "مهدی" باشد در آن روزی که "مهدی موعود" خروج نموده و به نور وجود خود جهان را منور و مزین سازد.»^(۱)

● صاحب الزمان علیه السلام در کتب اهل تسنن

حموینی در «فرائد السُّمطین» از جابرین عبد الله انصاری و او از رسول خدا علیه السلام نقل می کند که آن حضرت فرمودند:

«مَنْ كَذَّبَ الْمَهْدِيَّ، فَقَدْ كَفَرَ» :

«هر کس امامت حضرت مهدی علیه السلام را انکار کند، کافر است.»

«مَنْ أَنْكَرَ خُرُوجَ الْمَهْدِيَّ، فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ» :

«هر کس منکر خروج و قیام حضرت مهدی علیه السلام شود، نسبت به آنچه خدا بر پیامبر خود حضرت محمد علیه السلام نازل نموده، کافر شده است.»^(۲)

. ۲- فرائد السُّمطین. ج ۲، ص ۳۳۴.

۱- حدیقة الشیعه، ص ۷۱۴.

شیخ سلیمانی قندوزی حنفی، در کتاب «ینابیع المودّة» از جوینی شافعی با سند خود از جابر بن عبد الله از رسول خدا^{علیه السلام} نقل نموده که آن حضرت فرمودند:

«هرکس که منکر قیام حضرت مهدی^{علیه السلام} باشد، در حقیقت منکر رسالت محمد^{علیه السلام} است و کافر خواهد بود و هرکس منکر نزول عیسی^{علیه السلام} و یا منکر خروج دجال شود، نیز کافر است.»

هم چنین در همان کتاب با سند خود از سعید بن جبیر از ابن عباس نقل نموده که رسول خدا^{علیه السلام} فرمودند:

«علی^{علیه السلام} وصیّ من و جانشین من می‌باشد و اوست که زمین را پراز عدل و داد خواهد نمود، بعد از آن که پراز ظلم و جور شده باشد.»

● صاحب الزَّمان^{علیه السلام} و نشانه آن حضرت

ابوالادیان - که شخصی از موالیان است - گوید: خدمت حضرت ابو محمد امام حسن عسکری^{علیه السلام} رسیدم و ایشان در بیماری بودند که وفاتشان در آن بود. حضرت چند نامه نوشتند و به من داده و فرمودند: «این نامه‌ها را به مداریں ببر و بازگرد... و تو پانزده روز دیگر به این شهر خواهی رسید که آن روز، روز رحلت من است.»

گفتم: یاسیّدی و مولا بی! اگر چنین باشد، ملجاً و ملازم ما چه کسی خواهد بود؟

حضرت فرمودند: «آن کس که همیان طلب می‌کند، وی بعد از من قائم به امر ماست.»

اما هیبت امام حسن عسگری علیه السلامانع شد تا مطلبی از ایشان بپرسم.
نامه‌ها را به مداین بردم و در روز یازدهم به سامرہ رسیدم. وقتی
مردم به جهت نماز بر آن حضرت جمع شده بودند، برادرش جعفر را
دیدم که مردم تعزیش می‌کردند. وی جلو ایستاده بود که برآن حضرت
نمازگزارد. با خود گفت: اگر امام این است، پس امامت باطل شده باشد
زیرا او را مشغول قمار و شراب خواری می‌دیدم. با این وجود به نزد او
رفتم و سلام کردم تا شاید چیزی بپرسد. هیچ نگفت. چون اراده نماز
کرد و خواست که نیت کند، دیدم کودکی گندمگون، مجعد موی و گشاده
دندان پیدا شد و ردای جعفر را کشید و گفت:

«ای عموم! کنار رو، که من بر پدرم به نماز اولایم.»

جعفر با رنگ متغیر به کناری رفت. آن کودک امامت خلق را کرده و
بر امام حسن عسگری علیه السلام نماز خواندند و چون از نماز فارغ شدند، روی
به من کرده، فرمودند: «جواب نامه‌ها را که آورده‌ای، بیاور!»

جواب‌ها را تقدیم نمودم و با خود گفت: دو نشان ظاهر شد و همیان
مانده است. باز به نزد جعفر رفتم، او در حال گریه و زاری بود.

یکی از حاضران که «جاجز وشا» نام داشت، پرسید: آن کودک چه
کسی بود که در نماز بر تو مقدم شد؟ گفت: به خدا که هرگز اوراندیده
بودم و نمی‌شناسم.

در این وقت جمعی از قم رسیدند و از امام حسن عسگری علیه سوال
کردند و چون خبر فوت را شنیدند، با آه و فغان پرسیدند: جانشین بعد
از او کیست؟ اشاره به جعفر کردند. آن قوم او را تهنیت گفتند و عرضه

داشتند: با ما مبلغی مال هست و نامه‌هایی نیز نوشته‌اند و مهر کرده‌اند؛ بفرمایید که هر نامه از کیست و مال چه قدر است، تا آن را تسليم نماییم؟ عفر بر خاسته، جامه افشارند و گفت: آیا می‌خواهید از غیب خبر دهم. تجّار حیران شدند و در فکر رفتند که امامت باید نشانه داشته باشد. در این حال، خادمی خارج گشت و گفت: ای اهل قم! با شما نامه‌فلان و فلان است؛ همیانی در آن ۲۰۰۰ دینار است و ۱۰ دینار دیگر مطلقاً پس قمی‌ها آن نامه‌ها را با همیان به دست خادم دادند و گفتند: آن کسی که تو را به نزد ما فرستاده، امام است.^(۱)

● صاحب الزَّمَانِ عَلَيْهِ الْكَلَامُ و صفات انبیاء و اوصیاء عَلَيْهِمُ الْكَلَامُ

صفات انبیاء گذشته همگی در امام زمان علیه السلام وجود دارد و ما برای نمونه به برخی از آنها اشاره می‌کنیم.

داود علیه السلام: سنگ با او سخن گفت و صد ازد: «ای داود! مرا بگیر و جالوت را با من به قتل برسان.»

قائم علیه السلام: نیز علم و شمشیرش با او سخن می‌گویند و حضرت راندا دهنده: «ای ولی خدا! خروج کن و دشمنان خدا را به قتل برسان.»

یوشع علیه السلام: پس از وفات موسی علیه السلام منافقان امت آن حضرت با او جنگ کردند.

قائم علیه السلام نیز منافقان این امت با او جنگ خواهند کرد.

شعیب علیه السلام: بعد از غیبتش به صورت جوانی به سوی آنها بازگشت.

قائمه نیز با وجود طول عمر، به صورت جوانی ظاهر می شود که کمتر از ۴۰ سال دارد.

الیاس عليه السلام : خداوند متعال با دعايش، یونس پیغمبر را، در حالی که کودک بود، بعد از ۱۴ روز از فوتش زنده کرد.

قائمه نیز خداوند به برکت او و دعايش، مردگان بسیاری را پس از گذشت سالها از مرگشان زنده کند که «اصحاب کهف» از آن جمله‌اند.^(۱)

یوسف عليه السلام : آن حضرت زیباترین اهل زمین بود.

قائمه نیز زیباترین اهل زمان خود می باشد.

موسى عليه السلام : در زمان غیبت او، شیعیانش در رنج و زحمت بودند.

قائمه نیز شیعیانش در رنج و مشقت می باشند، تا جایی که امیر مؤمنان علی عليه السلام فرمودند: «روزی باید که امّت شیعه مانند بزر باشند که شیر درنده ندانند روی کدام یک از آنها دست بگذارند؛ عزّت آنها از دست رفته و احترامی برایشان نمانده و تکیه گاهی نداشته باشند.^(۲)

● صاحب الزمان عليه السلام و شمایل آن حضرت

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

«از فرزندم حسین عليه امامانی به وجود می آیند که بر امر من قیام و وصیت مرا حفظ می کنند؛ نه می آنها، قائم اهل بیت، "مهدی" امّت من است و از جهت سیرت و گفتار شبیه‌ترین مردم به من خواهد بود.»^(۳)

۱- مکیال المکارم، ج ۱، ص ۲۴۰ و ۱۵۵.

۲- کمال الدین، ج ۲، ص ۳۳۹.

۳- غیبت نعمانی، ص ۱۵۶ و ۱۵۵.

حال که معلوم شد امام زمان علیه السلام شبهه ترین افراد به حضرت رسول اکرم علیه السلام هستند، باید به شما ایل رسول الله علیه السلام اشاره کنیم.

اصول کافی از امام محمد باقر علیه السلام نقل کرده است که فرمودند:

پیامبر خدا علیه السلام رخسارش سپید آمیخته با سرخی و چشمانش سیاه و ابرو انش به هم پیوسته و دست هایش درشت و سبیر بود؛ به مانند انسان که طلا با دست هایش آمیخته باشد. استخوان شانه اش بزرگ بود و چون به کسی روی می کرد، به خاطر مهر بانی شدیدی که داشت، با تمامی بدن به جانب او توجه می نمود. یک رشته مو، از گودی گلو تا نافش کشیده شده بود؛ انگار که میانه صفحه نقره خالص است و گردن و شانه هایش به سان ابریق سیمین بود. بینی کشیده ای داشت که هنگام آشامیدن آب، نزدیک بود به آب بر سر. در هنگام راه رفتن، محکم قدم بر می داشت که گویا بر سر ازیری فرو می آید. باری، نه قبل و نه بعد از پیغمبر خدا علیه السلام کسی مثل او دیده نشد.»^(۱)

در «بحار الأنوار» از کتاب «غیبت» شیخ طوسی (ره) روایت شده که حضرت امیر المؤمنین علیه السلام بر بالای منبر فرمودند:

«رادمردی از فرزندان من در آخر الزمان به پای می خیزد که سفید رنگ پرسرخی است؛ شکمش فربه و ران هایش عریض و استخوان دو شانه اش بزرگ می باشد؛ دو خال در پشت کمر او هست، یکی به رنگ پوستش و دیگری مانند حال پیغمبر علیه السلام.»

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

«حضرت مهدی ظلله مردی از فرزندان من است که رنگ بدنش رنگ نژاد عرب است و اندامش اندام بنی اسرائیل (قوی و با صلابت) است. در گونه راستش خالی است که همچون ستاره‌ای تابناک می‌درخشد. او زمین را پر از عدل و داد می‌نماید؛ همچنان که از ستم و بیداد پر شده باشد. ساکنان زمین و آسمان و پرنده‌گان هوا در زمان خلافت او راضی خواهند بود.»

● صاحب الزَّمَان علیه السلام و طول عمر آن حضرت

در روایتی از امام جعفر صادق علیه السلام منقول است که آن حضرت فرمودند:

«... و اما بندۀ صالح (حضرت علیه السلام) را خداوند عمر طولانی عنایت فرمود، نه به خاطر نبوّتی که برایش تقدیر کرده باشد، یا کتابی برآور نازل فرماید، و نه آیینی که شرایع دیگر را نسخ نماید، و نه برای امامتی که بندگان خود را به اقتدائی به او ملزم سازد، و نه اطاعتی که برآور فرض فرماید؛ بلکه چون در علم خداوند تبارک و تعالی گذشته بود که عمر قائم علیه السلام در دوران غیبت طولانی خواهد شد، تا آنجاکه بندگان او باور نکنند و آن عمر طولانی را انکار کنند. خداوند عمر بندۀ صالح (حضرت علیه السلام) را بدون سبب طولانی نکرد، مگر به علت استدلال آن به وسیله عمر قائم علیه السلام؛ تا دلیل و برهان معاندین را قطع نماید که مردم را بر خداوند حجّتی نباشد.»

هم چنین از امام صادق علیه السلام و امام هادی علیه السلام منقول است که حضرت مهدی علیه السلام «شیخ الاصیاء» و نوح علیه السلام «شیخ الانبیاء» است.

● صاحب الزمان علیه السلام و علامات ظهور

چون ما به دیدار مولا و امام زمان خود مشرف نشده‌ایم، از شناخت آن حضرت محروم مانده‌ایم. بنابراین اگر کسی در این زمان ادعای کند که من صاحب الزمان هستم، راست و دروغش را جز به دو امر نمی‌توان دانست: یکی آشکار شدن معجزه به دست وی، و دیگری ظاهر شدن نشانه‌هایی که ائمه اطهار علیهم السلام برای امام قائمی که در انتظارش می‌باشیم، بیان کرده‌اند. پس هرگاه فرد مؤمن آن نشانه‌ها را شناخت و از آن مکاری که برای آن حضرت است آگاه گردید، به هر صدایی گوش نخواهد داد و بین راستگو و دروغگو فرق خواهد گذاشت. آن عالیم چنین است:

امام صادق علیه السلام فرمودند:

«قائم علیه السلام را پنج علامت است: (۱) خروج سفیانی، (۲) خروج یمانی، (۳) صیحه آسمانی، (۴) کشته شدن نفس زکیه، (۵) و فرو رفتن در سرزمین پیداء.»

امام باقر علیه السلام فرمودند:

«هرگاه آتشی از سوی مشرق مشاهده گردید که سه یا هفت روز برمی‌آید، منتظر فرج آل محمد علیه السلام باشید که خداوند عزیز و حکیم است.»

سپس فرمود: «صیحه آسمانی جز در ماه رمضان نخواهد بود، زیرا ماه رمضان ماه خداوند است و این فریاد جبرئیل بر این خلق است.»

سپس فرمود: «نداکننده‌ای از آسمان به نام حضرت قائم علیهم السلام بانگ می‌زند، سپس هر کس در مغرب آن را خواهد شنید. هیچ خوابیده‌ای خواهد ماند جزاً این‌که بیدار شود، و هیچ ایستاده‌ای نیست مگر بنشیند، و هیچ نشسته‌ای نیست مگر این‌که بر اثر ترس از آن صدابه پا خواهد ایستاد. پس خدار حمت کند کسی را که از آن صدا عبرت گیرد و آن را اجابت نماید که آن صدا صدای جبرئیل روح الأمین است.»

سپس فرمود: «آن صدا در شب بیست و سوم ماه رمضان است، پس در باره آن تردید نکنید و بشنوید و اطاعت نمایید؛ و در آخر روز صدای ابلیس لعین است که بانگ برمی‌آورد: "توجه کنید که فلانی مظلوم کشته شد" تا مردم را به شک اندازد و آنها را فریب دهد. در آن روز چه بسیار افراد به شک و حیرت خواهند افتاد که در آتش آن شک سقوط کنند. پس هرگاه صدا را در ماه مبارک رمضان شنیدید، در آن تردید نکنید که آن صدای جبرئیل است و نشانه‌اش آن است که او به نام حضرت قائم علیهم السلام پدرش ندامی کند؛ تا آن‌جا که دوشیزه پس پرده هم آن را می‌شنود و پدر و برادرش را تشویق می‌کند که خروج کنند.»

«زرارة بن اعین» گوید: از امام صادق علیهم السلام پرسیدم: چه کسی راستگو را از دروغگو می‌شناسد؟ فرمود:

«آنان که بیشتر احادیث ما را روایت می‌کردند و می‌گفتند: پیش از این امر چنین چیزی خواهد بود، او را خواهند شناخت.»^(۱)

و نیز از علامات حتمیه «ظهور سفیانی» است، امام باقر علیه السلام فرمودند: «سفیانی، سرخ رویی است کبود چشم، که هرگز خدارا نپرستیده؛ او نه مکه را دیده و نه مدینه را، گوید: پروردگارا، خونم را از مردم می‌ستانم هر چند که در آتش روم؛ خونم را می‌ستانم، هر چند که به آتش روم.»^(۱) و نیز فرمودند: «از علامات ظهور حضرت صاحب الامر علیه السلام خروج سفیانی است از جانب شام و یمانی از یمن و کشته شدن پسری از آل محمد علیهم السلام در میان رکن و مقام که نام او "محمد بن الحسن الزکیه" باشد.» از صادق آل محمد علیه السلام روایت شده است: «فاصله میان قتل نفس زکیه و خروج قائم بیش از ۱۵ روز نباشد.»

و نیز از آن حضرت علیه السلام مروی است که فرمودند: «گویا من بینم که سفیانی رحل خود را در رحبه کوفه انداخته است و منادی او ندا می‌کند که هر کس سر مردی از شیعیان علیه السلام را بیاورد، هزار دینار می‌دهم. لذا همسایه در همسایه خویش جهد کند و گوید که او از این هاست و گردنش را بزند و هزار درهم بگیرد.»^(۲)

● صاحب الزمان علیه السلام و حکومت هفت ساله

در «بحار» از عبدالکریم خشعی روایت شده است که می‌گوید: به ابو عبدالله امام جعفر صادق علیه السلام عرض کردم: چه مدت قائم آل محمد علیه السلام حکومت می‌کنند؟ آن حضرت فرمود:

۱- همان مأخذ، ص ۱۶۴.

۲- حدیقة الشیعه، ص ۷۵۶.

«مدّت حکومت حضرتش هفت سال است، که در آن هفت سال روزها و شب‌هایش طولانی می‌شود، تا جایی که هرسال از سال‌هایش به مقدار ده سال از سال‌های شما خواهد بود. پس سال‌های حکومت او هفتاد سال از سال‌های شما می‌باشد و چون هنگام قیامش برسد، در ماه جمادی الآخر و ده روز از ماه رجب بارانی خواهد بارید که خلائق مانند آن را ندیده باشند. پس خداوند متعال با آن گوشت‌های مؤمنین و بدن‌های آنان را در قبرهایشان می‌رویاند؛ گویا آنها را می‌بینم که از سوی "جهینه" پیش می‌آیند، در حالی که موهای خود را از خاک می‌تکانند.»^(۱)

از امیرالمؤمنین علی علیه السلام روایت شده است که فرمودند:

«اگر قائم ما قیام کند، آسمان بارانش را فرو ریزد و زمین گیاهانش را بیرون دهد و کینه‌ها و کدوت‌ها از دل‌های تمامی بندگان زایل گردد و درندگان و بھایم با هم سازگار می‌شوند؛ تا حدی که یک زن، راه عراق و شام را طی می‌کند، در حالی که جز برسیزه پانگذارد و زینت‌های خود را بر سر دارد و هیچ درنده‌ای او را به وحشت نمی‌اندازد.»

هم چنین درباره حکومت امام زمان علیه السلام در کتاب «الغيبة» از سعد السعود و او از «صحف ادریس علیه السلام» چنین نقل می‌کند:

«در آن زمان امانت را در زمین تحقیق بخشم؛ پس چیزی به چیزی ضرر نزند و هیچ چیز از هیچ جانوری نترسد. آن‌گاه چهار پایان در میان مردم باشند و به یکدیگر اذیتی نرسانند و نیش هر نیش دار از جانوران بگیرم و سم آنها را بی اثر نمایم.»

۱- غیبت نعمانی، ص ۱۵۷.

امام صادق علیه السلام فرمودند:

«هرگاه قائم علیه السلام به پا خیزد، در همه شهرهای زمین کسانی را گمارد - در هر اقلیم یک نفر - که به او می‌گوید: دستور العمل تو در کف دست توست، پس هرگاه چیزی بر تو وارد شد که آن را نمی‌فهمیدی، به کف دست نگاه کن و به آنچه در آن است، عمل نمای.»

هم‌چنین فرمودند: «آن حضرت سپاهی را به قسطنطینیه می‌فرستد، پس چون به خلیج رسیدند، بر پاهای خود چیزی می‌نویسند و بر روی آب راه می‌روند. چون رومیان آنها را بدین حال می‌بینند، گویند: اینان اصحاب او هستند که بر روی آب راه می‌روند، پس خود او چگونه است. در آن هنگام دروازه‌های شهر را بر آنها می‌گشایند، پس آنها داخل شهر شده و در آن هرقدر که بخواهند حکومت می‌کنند.»^(۱)

● صاحب الزمان علیه السلام و امتحان شیعیان

امام صادق علیه السلام فرمودند:

«هر آینه شکسته می‌شوید مانند شکسته شدن شیشه؛ و شیشه بعد از شکسته شدن اگر گذاخته شود، باز به صورت اول در می‌آید؛ اما شما مانند کوزه سفال شکسته می‌شوید که هرگز به صورت اول برنمی‌گردد. به خدا سوگند هر آینه غریال زده خواهید شد، چنان‌که پوسته به غریال از میان گندم جدا می‌شود.»^(۲)

۱- الغيبة، ص ۱۷۲.

۲- مهدی موعود علیه السلام، ص ۶۷۴.

از ابو جعفر امام باقر علیہ السلام روایت نموده‌اند که آن حضرت فرمود:

«ای جماعت شیعه آل محمد علیہ السلام! هر آینه امتحان خواهید شد چون حرکت سرمه در چشم؛ زیرا صاحب سرمه می‌داند که در چه وقت سرمه به چشمش واقع شده است، لیکن نمی‌داند که چه موقع زایل می‌شود. پس یکی از شما خود را به هنگام صبح در جاده شریعت ما می‌بیند، بعد از آن در حالتی شب می‌کند که از شریعت ما به در رفته است. هم چنین شب می‌کند در حالتی که در شریعت ماست، پس صبح می‌کند در حالتی که از شریعت ما بیرون رفته است.»

امام صادق علیہ السلام فرمودند:

«صاحب این امر را غیبی است. کسی که در زمان آن غیبت به دین خود چنگ بزند، مانند کسی است که به دست خویش از سر، درخت قتاد را بگیرد و دستش را به قصد شکستن و ریختن خارهای آن به سمت پایین بکشد، آن گاه همه خارها به دستان وی فرو می‌روند. این است معنی "خرط القتاد" و این مثالی است که درباره امور مشکله گفته می‌شود؛ یعنی حفظ دین در زمان غیبت مثل این امر دشوار است. در آن وقت بنده باید تقوای الهی را برخود لازم بدارد و به دین خود چنگ بزند.»^(۱)

● صاحب الزمان علیه السلام و رجعت ائمه علیهم السلام

مأمون به حضرت امام رضا علیہ السلام عرض کرد: ای ابا الحسن! نظر شما درباره رجعت چیست؟ حضرت فرمودند:

۱- مهدی موعود علیہ السلام، ص ۶۸۲.

«حقیقت دارد؛ در میان امّت‌های پیشین نیز وجود داشته است و قرآن از آن سخن به میان آورده و رسول خدا ﷺ فرموده است: هرچه در امّت‌های گذشته بوده، در میان این امّت نیز عیناً پیش خواهد آمد.» امام صادق علیه السلام فرمودند:

«هرگاه قائم ظهور کند، در قبر به مؤمن گفته شود: ای فلان! آقايت ظهور کرده است، اگر می خواهی به او ملحق شوی، برخیز و ملحق شو و اگر می خواهی در جوار کرامت پروردگارت بمانی، بمان.»

«ابو جارود» از قول کسی شنید که حضرت علی علیه السلام فرمودند: «ای شگفتا و شگفتا از جمادی تا رجب!

مردی برخاست و عرض کرد: ای امیر المؤمنین! این چه امری است که پیوسته از آن اظهار شگفتی می کنی؟! حضرت فرمودند:

«مادرت به عزایت بنشیند! کدام شگفتی بالاتر از این که مردگانی با دشمنان خدا و رسول او و اهل بیت رسولش علیه السلام بجنگند.»

امام صادق علیه السلام فرمودند: «نخستین کسی که به دنیا بر می گردد، حسین بن علی علیه السلام است. وی چندان فرمانروایی می کند که بر اثر پیری، ابرو انش بر روی چشمانش فرو می افتد.»

امیر المؤمنین علی علیه السلام فرمودند: «خداآوند تمامی پیامبران مرسل را از آدم علیه السلام تا محمد علیه السلام - زنده می کند که در حضور من شمشیر بر فرق سر همه مردگان و زنده‌گان و تمامی جن و انس می کوبد. مرا بازگشت در پی بازگشت و رجعت در پی رجعت است، و من صاحب این بازگشت‌ها و رجعت‌ها و صاحب یورش‌ها و انتقام‌ها هستم.»

امام صادق علیه السلام فرمودند: «رجعت همگانی نیست، بلکه خاص است و فقط کسانی به دنیا بازمی‌گردند که مؤمن خالص یا مشرک محض باشند.» امام صادق علیه السلام درباره این آیه شریفه: «روزی که از هر افتی گروهی را محسور کنیم»، فرمودند: «هر مؤمنی که کشته شده باشد، رجعت می‌کند تا پس از زندگی دوباره به مرگ طبیعی بمیرد؛ و هر مؤمنی که به مرگ طبیعی نیز مرده باشد، رجعت می‌کند تا کشته شود.»^(۱)

● صاحب الزمان علیه السلام و مهدویت

فرقه‌های زیادی هستند که ادعای مهدویت در آنها دیده می‌شود، از جمله فرقه «بهائیت» که افرادی در آنها به دروغ ادعای نیابت و وکالت مهدویت کرده‌اند.

در اینجا خصوصیات بعضی از آنها را ذکر می‌کنیم.

□ ابومحمد حسن شریعی:

از اصحاب امام هادی علیه السلام و بعد از آن حضرت، از یاران امام حسن عسگری علیه السلام به شمار می‌آمد.

او اول کسی بود که مدعی مقامی شد که شایسته اش نبود و به خدا و حجت خدا دروغ بست؛ از این رو شیعیان هم او را ملعون دانستند و توقيعی هم از ناحیه مقدس حضرت مهدی علیه السلام درخصوص لعن و برائت از او بیرون آمد.

□ ابوطاهر محمد بن علی بن بلال:

این شخص نیز ادعای وکالت مهدوی می‌کرد و در دوری شیعیان از وی و لعن او توقیعی از ناحیه مقدسه به لعن وی معروف است.

□ ابودلف مجذون:

شیخ مفید (ره) از نقل کسی درباره او می‌گوید: «خداؤند او را نگه ندارد، ما او را شخصی ملحد می‌شناختیم. پس اظهار غلوّ کرد، آن‌گاه دیوانه و پس از آن از «مفهومه» شد. مفهومه معتقدند که خداوند حضرت محمد ﷺ را خلق کرد و تمام امور آفرینش را به وی تفویض نمود و او همه کاره آفرینش است.»

□ میرزا سید محمد شیرازی (معروف به میرزا محمد علی باب):

وی ابتدا برای تحصیل علوم به کربلا رفت، و در درس سید کاظم رشتی که در بافنده‌گی و ادعاهای عجیب و غریب مهارت به سزاگی داشت حضور یافت. وی مدتی در بوشهر به منظور تسخیر خورشید، بر روی پشت بام، در آفتاب سوزان آن دیار، به ریاضت پرداخت و در اثر این امر مشاعرش تکان خورد و دچار مشکل مغزی گردید؛ به طوری که تمام سلول‌های بدنش در ناراحتی تشنج می‌سوخت. در آن زمان «کینیاز دال گورکی» کارگردان ماهر سفارت روسیه در ایران، در تهران بود که خود در لباس روحانیت تظاهر به اسلام می‌نمود. وی میرزا را برای ادعای «بابیت» و ابزار ارتباط خود با امام زمان شیعیان، که شب و روز فریاد «العجل، العجل» آنان برای ظهورش بلند بود، از هرکسی بهتر و مناسب‌تر

تشخیص داد و برای او مشغول به کار و دسیسه‌ها شد. طولی نکشید که مردم ایران شنیدند که: «امام زمان ظهر کرده! بنا براین دوران سرکشی عیاشان به سر رسیده و به زودی نه تنها ایران، بلکه تمامی جهان گلستان خواهد شد؛ خوشبخت کسی که به سوی امام زمان بستا بد». او که از سرزمین ایران ظهر کرده بود، در حالی که باید از عربستان و مکه ظهر کند، مردم رنج دیده و زود باور هم دسته به دسته به وی گرویدند و در ایران غوغایی برپا کردند.

میرزا، نخست خودش را «ذکر» نامید تا آیه شریفه: ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الْذِكْرِ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾ و نیز آیه: ﴿فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِكْرِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ را برخوبی تطبیق کند، به همین جهت معروف به «سید ذکر» شد. وی پس از پیشرفتی که کرد و استقبال مردم تیره بخت را مشاهده نمود، ادعای کرد: «خود امام زمان هستم که هزار سال است منتظر وی هستید!»

پس از حماقت مردم سوء استفاده کرده پارا فراتر نهاد و مثل نمرود و فرعون ادعای پیغمبری و بعد هم ادعای خدایی نمود. او هرچه در ذهن آشفته‌اش خطور می‌کرد می‌نوشت، تا کتاب‌هایی را به طبع رساند که مهم‌ترین آنها، کتاب «بیان» است و آن را کتاب آسمانی می‌دانست. خوب است به گوشه‌هایی از سطور آن اشاره کنیم:

سید باب می‌نویسد:

«أَنَا قَدْ جَعَلْنَاكَ جَلَالًا لِلْجَالِلِينَ قَلْ أَنَا قَدْ جَعَلْنَاكَ عَزَازًا عَزِيزًا لِلْعَارَفِينَ أَنِّي عَنِ اللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا إِيَّاهُ أَنِّي عَزِيزٌ ذُو الْعَزِيزِينَ !!!»

که برای آنان که سلط کامل به زبان عربی دارند، مناسب تفریح و خنده است!

در کتاب احکامی که خودش وضع کرد، جملاتی آورده است؛ مثلاً نوشه: «طلاق دادن فقط به دست مردان است!» و رجوع را بعد از ۱۹ روز تجویز کرده و نوشه است: «هر زنی را می‌توان ۱۹ بار طلاق داد، سپس حرام ابدی می‌شوند!»

این شرح حالی از مدعیان مهدویت در فرقه‌های بهائی است. اما مدعیان دیگری هم در این فرقه ذالله ادعاهایی برای مهدویت کرده‌اند، از قبیل: «محمد بن نصیر نمیری»، «حسینعلی مازندرانی»، «ابوالفضل گلپایگانی»، «احمد بن حلال کرخی»، «حسین بن منصور حلاج»، «محمد بن احمد بن عثمان»، «ابوبکر بغدادی» که سوء احوال آنها به طور مفصل در کتاب شریف «مهدی موعود علیهم السلام» مذکور است.

● ادعای فرقه‌های مختلف در مورد مهدویت

فرقه‌های زیادی هستند که ادعای مهدویت کرده‌اند، ما آنها را ذکر می‌کنیم و دلایل رد آنها را در ادعای مهدویت بیان خواهیم کرد.

□ فرقه بهائیت:

بررسی این فرقه و شرح افرادی که مدعی آن بوده‌اند، بیان گردید و با توجه به آن مطالب، نیازی به دلایل رد آنها نیست؛ زیرا خصوصیاتی که از آنها صادر شد، خود دلیل بر عدم لیاقت آنها برای مهدویت، و رد مسلم آنهاست.

□ فرقه کیسانیه:

این فرقه، قائل به امامت محمد بن حنفیه، یکی از پسران حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام هستند و معتقدند که او زنده و امام زمان است. آنچه دلالت بر فساد عقیده این فرقه دارد، چند چیز است:

اول: اگر محمد بن حنفیه امام معصوم بود، واجب بود نص صریحی در تأثیر و اثبات وی رسیده باشد؛ زیرا که عصمت جز به نص صریح از پیامبر علیه السلام دانسته نمی شود.

کیسانیه خود نص صریحی در این باره ندارند و تنها به چیزهای ضعیفی تکیه کرده‌اند، مثلاً می‌گویند: «حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در روز جنگ جمل، پرچم را به دست او داد و به وی گفت: تو فرزند من هستی با این که حضرت امام حسن عسکری و امام حسین علیهم السلام فرزندان او بودند.» در صورتی که این جمله هیچ گونه دلالتی بر امامت ندارد و تنها دلیل بر فضیلت است. علاوه بر این، شیعه روایت می‌کند که بین او و حضرت امام زین العابدین علیه السلام در باب امامت گفت و گویی درگرفت و حکمیت را نزد «حجر الأسود» بردند و حجر الأسود گواهی به امامت ایشان داد.

دوم: منقرض شدن این فرقه است، زیرا در زمان طولانی ما و پیش از آن، کسی نمانده که معتقد به امامت محمد بن حنفیه شود. اگر اعتقاد آنها درست بود، نمی‌بایست منقرض می‌شدند.

□ فرقه ناووسیه:

این فرقه معتقدند حضرت امام جعفر صادق علیه السلام هنوز زنده است و او مهدی موعود است. دلیل بر بطلان آن روشن است، زیرا ما یقین به

شهادت آن حضرت داریم؛ همان‌طورکه به مرگ پدر و جدش و شهادت امیرالمؤمنین علیہ السلام و رسول خدا علیہ السلام داریم. اگر با این وضع در شهادت حضرت صادق علیہ السلام شک کنیم، باید در شهادت اجداد آن حضرت نیز دچار تردید شویم. آن وقت است که باید مثل «غلات» و «مفروضه» منکر شهادت امیرالمؤمنین علیہ السلام و امام حسین علیہ السلام شویم؛ در حالی که این خود سفسطه است.

□ فرقهٔ واقفیه:

آنان فرقه‌ای هستند که حضرت موسی بن جعفر علیه السلام را مهدی موعود می‌دانند و به امامت ائمه دیگر پس از آن حضرت اعتقاد ندارند. عقیده اینان نیز باطل است؛ زیرا شهادت حضرت برای همه آشکار شد و آنقدر مشهور بود که مرگ هیچ یک از پدران عالی قدرشان بدان شهرت نرسیده بود. لذا نمی‌توان درباره آن تردید کرد، و چنانچه کسی بخواهد آن را منکر شود، بدیهیات و واصحات را منکر شده است و دیگر نمی‌توان به مرگ کسی اطمینان کرد.

□ فرقه‌های محمدیه، فطحیه و فرقه‌های دیگر:

فرقهٔ محمدیه قائل به امامت سید محمد، فرزند بزرگوار حضرت امام هادی علیه السلام هستند.

فتحیه معتقد به امامت عبدالله پسر حضرت امام صادق علیه السلام هستند و فرقهٔ دیگری که می‌گویند: «امام زمان هنوز در شکم مادر است و هنوز متولد نشده است.»

فرقه بعد قائل اند که امام حسن عسکری علیهم السلام مرده است و بعد زنده می شود تا «مهدی» متولد شود.

عقاید گروه های فوق نیز از چند جهت باطل است :

اول: این که پیروان این عقاید، بعد از قرن پنجم هجری، به طور کلی منقرض شدند و اگر بر حق بودند منقرض نمی شدند و از آن فرقه دیگر فرقه شیعه امامیه است که از اول وجودش، دشمن سعی در ریشه کنی آن داشته و دارد، در حالی که هنوز پابرجاست.

دوم: این که سید محمد در زمان پدر بزرگوار خویش وفات یافت و همه از مرگ او مطلع شدند.

سوم: آنها بی که می گویند امام زمان هنوز در شکم مادر است و هنوز متولد نشده، نیز بطلان عقیده شان ثابت است؛ زیرا لازمه این عقیده آن است که زمان از وجود امام خالی بماند، در حالی که زمان و مکان «پیمنه رُزَقُ الْوَرَى و بِوُجُودِهِ ثَبَّتُ الْأَرْضَ وَالسَّمَاءَ»، و اگر امام نباشد «لساخت الأرض بآهلها و تماجت بآهلها». مضافاً این که ولادت حضرت مهدی علیهم السلام با ادله متيقّن ثابت است.

چهارم: کسانی هم هستند که اعتقاد دارند حضرت امام عسکری علیهم السلام رحلت فرموده و بعد زنده می شود تا مهدی علیهم السلام متولد شود. این نظر نیز بنا بر استدلال عقلی، عقیده ای باطل است.

پنجم: عقیده فطحیه که قائل به امامت «عبدالله افتح» فرزند امام صادق علیهم السلام هستند و کسانی که «جعفر کذاب» را به امامت قبول دارند، نیز باطل است؛ زیرا امام باید معصوم باشد و آن دو نفر معصوم نبودند

و اعمالی که از آنها صادر می شد، با مقام عصمت منافات دارد.
 اما نتیجه بحث: چون بطلان تمام این عقاید به طور کلی ثابت شد
 فقط «شیعه امامیه» باقی می ماند که معتقد به امامت حضرت صاحب
 الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْكَلَمُ الْمُطَهَّرُ فرزند زنده امام حسن عسگری علیه السلام می باشد و باید ببینیم
 دلایل برای اثبات این عقیده چیست؟ که در فصل هایی مثل: «صاحب
 الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْكَلَمُ الْمُطَهَّرُ و نشانه امام» و احادیث پیامبر ﷺ به آن اشاره شده است.

● صاحب الزَّمَانَ عَلَيْهِ الْكَلَمُ الْمُطَهَّرُ و جمعی از تجار

عالم و عامل متّقی و فاضل، «محمد بن علی العلوی الحسینی»، به
 سندی که آن را به «احمد بن محمد بن یحیی الأنباری» می رساند، روایت
 نموده است که او می گفت:

در سال ۵۴۲ هجری قمری، در ماه مبارک رمضان در بلده مدینه،
 وزیر سعید عالی شأن عون الدّین یحیی بن هبیره، مرا با جمعی کثیر به
 ضیافت طلبید و بعد از افطار جمعی از خواص را امر به توقف فرمود و
 مشغول به صحبت شدند و آمدن باران نیز یاران را مانع آمد که از آن جا
 حرکت کنند. از هرجا سخنی می گفتند و از هریاب حکایتی در میان بود
 تا سر رشته کلام به مذاهب و ادیان کشید و به حسب اتفاق از اول
 مجلس تا آخر در کنار وزیر، مردی عزیز با وقار و تمکین نشسته بود که
 در این مدت آن را ندیده و به صحبت او نرسیده بودم.

وزیر با او در کمال ادب سلوک می کرد و با وی در مقام احترام بود
 و چون حرف مذهب در میان بود، وزیر گفت: «شیعه، جمعی قلیل اند

و در نظر دیگران خوار و ذلیل؛ و اهل سنت جماعتی بسیارند و عزیز و صاحب اعتبار.»

آن مرد عزیز خواست که بر او ظاهر سازد که کثرت، دلیل حقیقت و قلت سبب بطلان نمی شود؛ لذا به وزیر گفت: چنانچه رخصت باشد حکایتی را که بر من واقع شده و به رأی العین مشاهده نموده ام معروض دارم، و الا ساكت باشم.

وزیر تأملی کرد و گفت: بفرمایید تا منتفع شویم.

مرد عزیز گفت: «بدانید که نشوونمای من در شهر "باھیه" بوده که آن شهری بزرگ است در غایت عظمت. چنان که یک هزار و دویست ضیاع و قریه دارد. کثرت مردم شهر و نواحی را حصری نیست و همه نصرانی اند. در آن حدود جزایر بسیار است و عدد خلقی را که در صحرای آن که منتهی به "نوبیه" و "حبشه" می شود، ساکن اند، به غیر از حق تعالیٰ کسی نمی داند. آنان همه نصرانی اند و ساکن حبشہ و نوبیه، که آن نیز حدّی ندارد. همه نصارایند و بر ملت عیسیٰ علیہ السلام؛ و گمان دارم که عدد مسلمانان در پیش ایشان، همچون بهشتیان است به دوزخیان، و اینان که گفتیم غیر از اهل فرنگ و روم و عراق و حجاز هستند؛ چنان که برشما ظاهر است.»

و بعد از آن خواست که به وزیر ظاهر شود که چنانچه کثرت دلیل حقیقت است، حقیقت شیعه از سنّی بیشتر است. گفت:

«قبل از این، بیست و یک سال با پدر به عزم تجارت از مدینه بیرون رفته، سفر پر خطر دریا اختیار کردیم و قاید تقدیر کشتنی مارا کشید و به

جزیره‌ای رسانید و از آن جا گذشته ما را بر ساتیق و مدارین عظیمه و پر اشجار و انها رساند.

چون از ناخدا استفسار کردیم، گفت که والله من هم مثل شما این جاران دیده‌ام و نه از کسی شنیده‌ام... چون به شهر اول رسیدیم، شهری دیدیم در غایت نزاکت و آب و هوایی داشت در کمال نزاکت و نظافت و از مردمی در نهایت پاکیزگی. نام شهر را پرسیدیم، گفت: مدینه مبارکه، و از والی آن پرسیدیم، گفتند: فلان، و از تخت و سلطنت و مقرب حکومت و ملکش پرسیدیم، گفت: شهری « Zahre » نام، و از این جاتا آن‌جا از راه دریا ده روز راه است و از راه صحرایک ماه تا پایتخت، و سلطان آن‌جا است. گفتم: گماشتگان و عمال حاکم کجا بیند که اموال مارا ببینند و عشر و خراج خود را بگیرند تا مشغول خرید و فروش شویم. گفتند: حاکم این شهر را ملازم نمی‌باشد.

تجار خراج خود را برداشته، به خانه حاکم بردنده و ما را به خانه او دلالت کردند. چون درآمدیم، مردی دیدیم در زی صلحاء، جامه‌ای از ابریشم پوشیده، عبایی در زیر آخته، دوات و قلمی پیش خود نهاده و کتابت می‌کرد.

سلام کردیم، جواب داد و مرحبا گفت! و اعزاز و اکرام نمود. صورت حال خود را تقریر کردیم، گفت به شرف اسلام رسیده‌اید یا نه؟ گفتم: بعضی مسلمانیم و بعضی از ما بر دین موسی علیه السلام هستند. گفت: اهل ذمہ جزیه بدند و مسلمانان در انتظار باشند تا مذهب ایشان را تحقیق کنیم.

پس پدر جزیه خود را و مرا و سه نفر دیگر را داد که نصرانی بودیم و یهود ده نفر بودند جزیه خود را دادند. پس استکشاف حال مسلمانان کرد. چون بیان عقیده خود کردند، نقد معرفت ایشان بر محک امتحان تمام عیار نیامد. فرمود: شما در زمرة اسلام نیستید، بلکه در سلک خوارج منظم اید و مال شما بر مؤمنان حلال است و هر کس به خدا و رسول مجتبی ﷺ و وصی او علی المرتضی علیه السلام و سایر اوصیاء تا صاحب الأمر که مولای ماست اقرار نکند، از زمرة مسلمین نیست و از خوارج است. مسلمانان که این سخن شنیدند و اموال خود در معرض تلف دیدند سر به جیب تفکر فرو بردند، بعد از تأمل استدعا نمودند که نامه‌ای به سلطان نوشته آن جماعت را به « Zahre » فرستد، شاید آن جا فرجی روی نماید. قبول نموده فرمود که به زاهره روند و این آیه را خواند: ﴿ لَيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَ يُخْبِي مِنْ حَىٰ عَنْ بَيِّنَةٍ ﴾.

ما ایشان را به جهت مصاحبیت گذشته، تنها نتوانستیم گذاشت و کشتبان سابق علمی به حال این راه نداشت و از آن شهرکشی و معلم گرفته و روانه شدیم. روز چهاردهم (چهارم خل) به « Zahre » رسیدیم. عرصه‌ای دیدیم که چشم‌ها بدان خوبی شهری ندیده بود، و گوش‌ها ماندش نشنیده بود و آبش چون آب زندگانی و هوایش فرح افزا چون ایام جوانی و آن شهر در کنار دریا واقع شده بود و آب‌های بسیار در آن جاری، و آب‌هایش در غایت خوشگواری... گرگان و گوسفندان با هم در دشت و صحرا یش به سیاحت و سیاع و هوامش به حال خود بی آزار؛ نه از کسی رمیدنی و نه ضرر بر کسی رسانیدندی. شهری عظیم در وسعت

و فراغی چون جنات نعیم، و بازار داران بسیار و امتعه داران بی شمار، مردمش بهترین خلائق روی زمین و همه به راستی و امانت و دیانت قرین. اگرکسی به ذرع یا کیل چیزی خریدی، خود متعرض آن شده حق خود را برداشتی و وجهه آن گذاشتی. دروغ و لغو غیبت در میان ایشان نایاب و همه کارشان محض قربت و از برای ثواب. چون مؤذن بانگ گفتی، همه در مسجد حاضر و بعد از فراغ به کار و کسب خود ناظر... ما جمع غریبان را چنان تعجبی از آن وضع روی داده بود که تمام در حیرت بودیم. جمعی ما را به خانه سلطان راهنمون شدند و به قصری که در میان باغی پر اشجار و انها بود درآوردند. جوانی دیدم بالباس درویشان در مسندی نشسته و جمعی به ادب در خدمتش کمر بسته، تا رسیدن وقت نماز، مؤذن بانگ نماز گفت و باغ پر از مردم شد و سلطان امامت کرد و بعد از نماز، در کمال خضوع و خشوع بود. مردم متفرق شدند. پس به جنابت ما ملتفت شده، فرمود: شما تازه به این مقام وارد شده‌اید؟ گفتیم: بله! ما را دلداری نموده، مرحباً گفت و از سبب ورود ما پرسید. احوال گذشته را عرض نمودیم. چون برحال ما مطلع شد، خطاب به مسلمانان از جمع ما کرده و فرمود: مسلمانان چند فرقه‌اند، شما از کدام گروه هستید؟ در میان ما شخصی که «روزبهان» نام داشت و بر مذهب شافعی بود متكلّم شده و عقیده خود را بیان نمود. به آن جوان گفت: با تو کدام‌ها متفق‌اند؟ گفت: همه شافعی‌اند، الاّ یک تن که «حسام بن قیس» نام دارد و مالکی مذهب است. سلطان خواست که روزبهان را برای نجات دلالت کند، گفت: ای شافعی! به اجماع قابلی

و عمل به قیاس می کنی؟ گفت: بلى، یابن صاحب الامر! (چون مردم او را این چنین نام می بردند). فرمود: ای شافعی آیه مباھله را خوانده و می دانی؟ گفت: بلى! فرمود: کدام است؟ چنین خواند: **﴿قُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَائَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَائَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ...﴾** تا آخر این آیه، فرمود: تو را به خدا قسم می دهم و به قرآن، که مراد پروردگار از این آیه چه کسانند؟ روزبهان خاموش شد. گفت: تو را به خدا قسم می دهم که در سلک اصحاب به غیر از مصطفی ﷺ و مرتضی علیهم السلام و حسن مجتبی علیهم السلام و حسین سید الشهداء علیهم السلام و بتول عذر رفاطمه زهراء علیهم السلام فرد دیگری بود؟ روزبهان گفت: خیر، یابن صاحب الامر! فرمود: والله نازل گردید این آیه در شأن ایشان و به این آیه مخصوص نبوده کسی غیر از ایشان؛ وبعضی دیگر از آیات و احادیث را به نوعی با فصاحت زیان و طلاقت لسان ادا کرد که حضار مجلس را دیده ها گریان و سینه ها بریان شد.

شافعی برخاسته گفت: غفران، غفران، یابن صاحب الامر! نسبت خود را بیان فرما و این سرگشته وادی ضلالت را راه هدایت بنما.

frmود: طاهر بن مهدی بن حسن بن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب که در شأن او نازل است: **﴿كُلُّ شَيْءٍ أَخْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾** که مراد حضرت رب العالمین از «امام مبین» نیست الا حضرت امیر المؤمنین علیهم السلام و قاید الغر المحبّلین، که خلیفه بی فاصله خاتم النبیین ﷺ است و هیچ کس را نمی رسد که بعد از آن حضرت مرتكب امر خلافت شود به غیر از شاه ولایت و سلطان خطه هدایت؛ و آیه کریمة: **﴿ذُرْرَيْةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ﴾** در

شأن ماست و حق تعالی ما را به این مرتبه عالی اختصاص داده است. پس فرمود: ای شافعی! ما از اهل رسولیم و مراد از «اولی الأمر» ماییم. روزبهان چون این سخنان را از شاهزاده عالمیان شنید، بی‌هوش گردید و بعد از ساعتی که به هوش آمد، گفت: «الحمد لله الذي نهجني بالإسلام و نقلني من التقليد إلى اليقين بالإكرام والإنعم»: (حمد مرحبدای تقلید به فضای فرج ایقات رسانید).

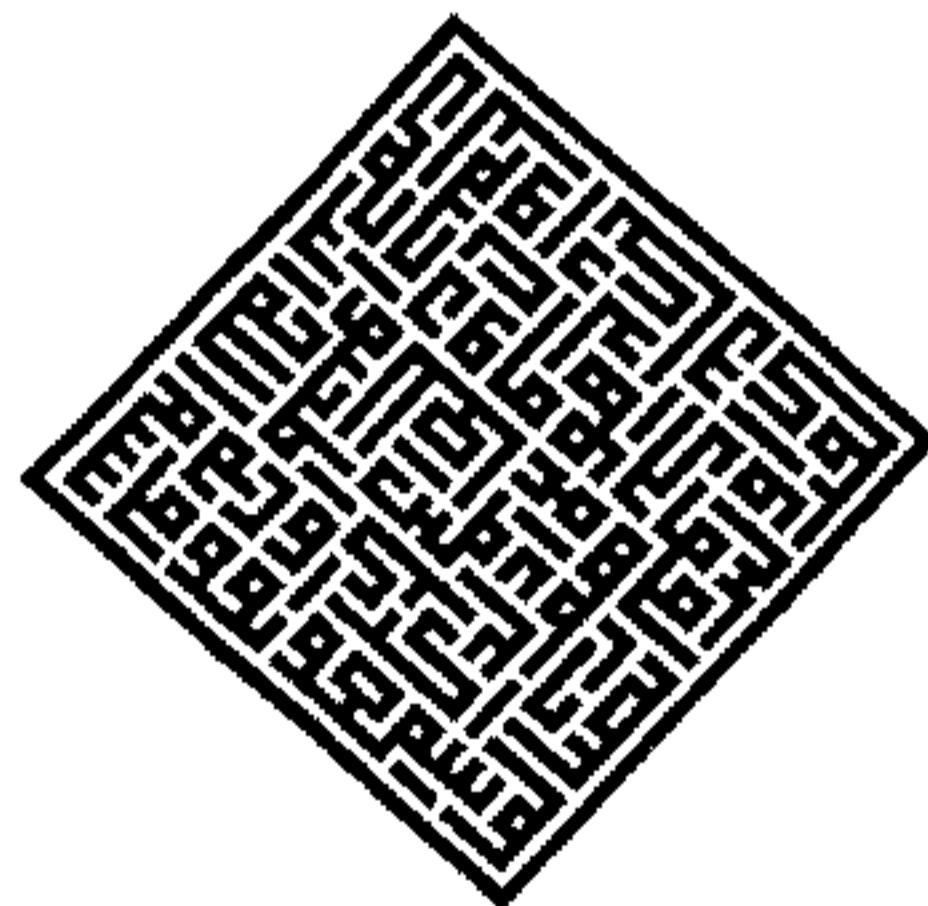
پس رفقای روزبهان به تمامی - از کافران و مسلمانان - را آن دولت نصیب شد. آن سرور اهل دین و دایرة یقین فرمود که ما را به دارالضيافة بردنده و کمال اعزاز و اکرام رعایت نمودند تا هشت روز بروخوان احسان شاهزاده جهان مهمان بودیم و مردم به دیدن ما می‌آمدند و مهربانی و غریب نوازی می‌کردند و بعد از هشت روز رخصت گرفتند تا مارا ضیافت کنند و شرف قبول ارزانی داشته تا یک سال هر روز یکی از اهل شهر ما را به ضیافت می‌بردند و نهایت گرمی می‌کردند و اطعمه لذیذه و ملابس شهیه به التماس به ما می‌دادند. طول و عرض آن شهر دو ماه راه بود و سکنه آن شهر بازگو نمودند که از این گذشته مدینه‌ای است که آن «ربقه» نام است و حاکم آن «قاسم بن صاحب الأمر» است و طول و عرض آن برابر با این شهر و مردمش در خلق و صلاح و سداد و رفاهیت و فراغ بال، مانند مردم این شهرند و چون از آن شهر بگذرند، به شهر دیگری می‌رسند مثل این شهر، آن را «ضیافه» نام است و سلطان آن «ابراهیم بن صاحب الأمر» است و بعد از آن شهری است به همه زیب و زینت دینی

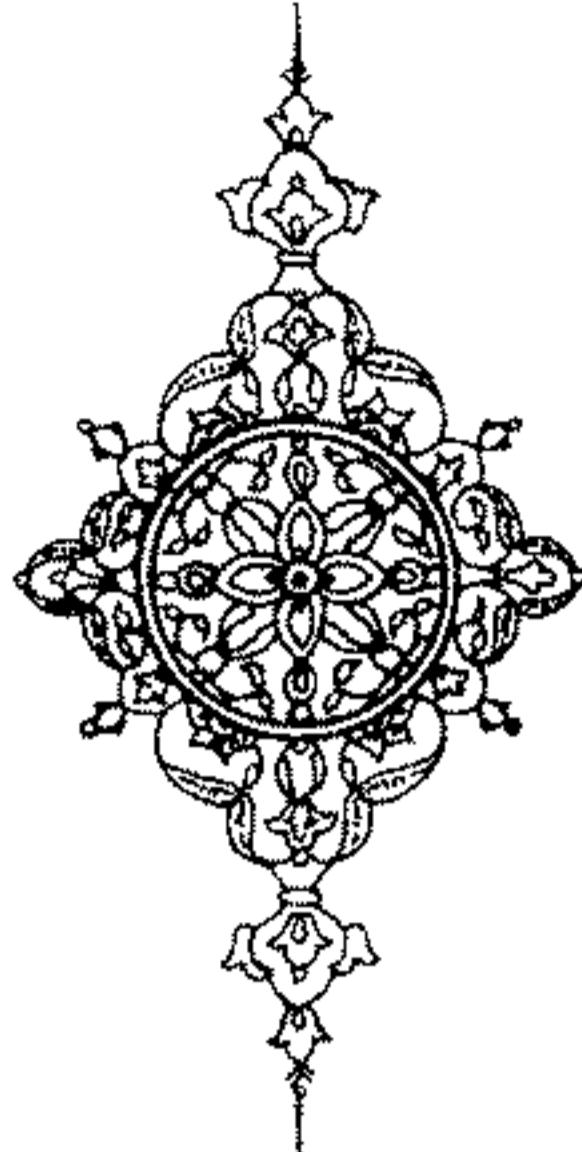
و دنیوی آراسته، نام آن «ظلوم»، و متولی آن «عبدالرّحمن بن صاحب الأمر» است و در آن حوالی رساتیق عظیم و ضیاع کثیر؛ و طول و عرض آن دو ماه راه است و منتهی می شود به شهری که «قناطیس» نام دارد و حاکم آن «هاشم بن صاحب الأمر» است و مسافت آن شهر چهار ماه راه است و مزین به کثرت اشجار و بسیاری از آثار، و نمونه‌ای است از «جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ»؛ هر که بدان خطه دلگشای برآید، در باقی عمر از دل، که فرمانروای ملک بدن است، رخصت بیرون آمدن نمی یابد. القصه، طول و عرض ممالک مذکور یک سال بیشتر راه است و سکنه آن ممالک نامحدود بالتمام شیعه اثنی عشری و مؤمن و متّقی و همه تولی به ائمه معصومین علیهم السلام و تبری از مشایخ ثلثه می نمایند، و مجموع به خضوع و خشوع نماز می گزارند، و روزه می دارند، و زکات و خمس اموال را به مصرف می رسانند و از مناهی دور می باشند و مدار ایشان ترویج احکام دین و پیروی از رسول رب العالمین است، و امر به معروف و نهی از منکر می کنند و هر کس مستطیع شود به زیارت بیت الله الحرام می آیند و به یقین که در عدد وعدت زیاده از کافه مردمان عالم هستند و این ممالک همه نسبت به صاحب الأمر دارد و حکامش اولاد آن حضرت می باشند.

چون گمان مردم آن بود که در آن ایام به قدم حجت لزوم آن خطه را منور خواهد ساخت، انتظار بردیم و ما را آن دولت میسر نشد. پس روانه دیار خود شدیم و اما حسام و روزبهان ماندند، به امید آن که آن دولت را دریابند.

چون آن مرد عزیز حکایت را تمام کرد، وزیر برخاسته و به حجرة
خاص رفت و یک یک حضار را طلبید و از ایشان عهد و پیمان گرفت
که آن حکایت را به کسی و جایی اظهار ننمایند و مبالغه نکنند، بلکه
وعید و تهدید هم نمود که حاضران افشاری راز نکنند؛ و ما چون به هم
می‌رسیدیم، یاد آن قصه می‌کردیم.
واز این قسم حکایت و مانند این چند روایت دیگر هست، لیکن
به همین اکتفا نمودیم.

والحمد لله رب العالمين
اصفهان - محمد حسین طغیانی

اَللّٰهُمَّ كُنْ بِوْلِيْكَ الْخَيْرَا بْنَ الْخَيْرِ

صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَعَلَيْ ابْنَائِهِ

فِي هَذِهِ الشَّاعِرَةِ وَفِي كُلِّ شَاعِرَةٍ

وَلِنَا وَخَافِقَنَا وَثَابِدَنَا وَنَاصِدَنَا وَدَلِيلَنَا وَغَبَنَا

حَتَّى تُشَكِّلَهُ اَرْضُكَ مَلْفُوعًا

وَتُمْتَعَهُ فِرْعَوْنًا مَلْوِيْلًا

